

Številka: 340-1/2022-20

Datum: 19. 8. 2025

Ministrstvo za naravne vire in prostor

Dunajska cesta 48

1000 Ljubljana

Zadeva: Vloga za izredni odstrel volka na območju Karavank

Predlagamo odstrel 1 volka na območju Karavank.

Razlogi za odstrel

Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah (Ur. l 62/19) v 7. členu določa možnost odvzema iz narave med drugim tudi zaradi preprečitve resne škode na premoženju. Na območju Karavank obstaja glede na obseg in ponavljanje škode velika verjetnost nastanka resne škode na premoženju.

Škodni dogodki:

- 12.03.2025, Belca , 7 glav drobnice, varovanje elektromreža 1,2 m, škoda zraven stanovanjske hiše
- 12.07.2025 Belščica, 6 glav drobnice, varovanje pastir na planinski paši, škoda povzročena na planini Belščica, kjer se pase cca 650 glav, pokončane živali so bile od 5 lastnikov, naznano število živali pogrešanih
- 18.07.2025 Belščica, 1 glava drobnice, varovanje pastir na planinski paši, škoda povzročena na planini Belščica, jagnje močno poškodovano in usmrčeno, neznano število pogrešanih živali
- 20.7.2025, Belščica, 2 glavi drobnice, varovanje pastir na planinski paši, škoda povzročena na planini Belščica, neznano število pogrešanih živali
- 29.5.2025, Štefanja gora, 3 glave drobnice, varovanje elektromreža 1,1 m, škoda se je dogodila na pašniku v neposredni bližini hiš
- 2.6.2026, Zaplata, 24 glav drobnice, planinska paša, škoda se je dogodila na pašniku Zaplata po tej škodi je bilo na podlagi lanskih škod in strokovnega mnenja izdana odločba za odstrel volka, ki je bila tudi realizirana
- 9.7.2025, Kriška gora, 5 glav drobnice, varovanje pastir na planinski paši, škoda se je dogodila na pašniku med Kriško goro in Tolstim vrhom, po tej škodi je bilo na podlagi lanskih škod in strokovnega mnenja izdana odločba za odstrel volka, ki je bila tudi realizirana

- 4.8.2025, Kofce, 8 glav drobnice, pastir na planinski paši, na planini se pase cca 80 glav, pogrešanih je še 40 živali. 4 živali so bile pokončane 4 so zaradi hudih poškodb usmrtili
- 8.8.2025, Kriška gora, 1 glava drobnice, pastir na planinski paši, ovce zapirajo v nočno ogrado, elektromreže 1,6m višine.
- 12. 8. 2025, Kranjska gora, 1 glava drobnice, planinska paša, redni nadzor, lastniki po zadnjem napadu pogrešajo 10 živali

Območje Karavank se razprostira skozi več občin. Prilagamo strokovni pregled kmetijstva in planinske paše za občine Tržič, Kranjska gora in Jesenica, ki so ga pripravili na izpostavah kmetijske svetovalne službe, KGZ Kranj:

1. Opis kmetijstva v občinah Jesenice in Kranjska Gora ter stanje kmetijstva in planinske paše

Območje kmetijskih površin v občinah Jesenice in Kranjska Gora leži na območjih z omejenimi dejavniki za kmetovanje (OMD) zato je zaradi naravnih danosti in hribovitih površin večina kmetij usmerjena v ekstenzivno kmetovanje, predvsem v rejo krav dojlj in rejo drobnice. Velika večina kmetov, ki imajo živali, jih od spomladi do jeseni pasejo na svojih površinah ali pa jih pasejo na planinskih pašnikih agrarnih skupnosti.

V letu 2025 je v občini Jesenice zbirno vlogo oddalo 86 kmetij, v občini Kranjska Gora pa 141 kmetij, kar pomeni, da se s kmetijstvom ukvarja vsaj toliko kmetij ali več (saj nekatere ne oddajajo zbirne vloge).

Največji delež kmetij v obeh občinah predstavljajo rejci drobnice, sledi reja goveda, predvsem krav dojlj, ter reja kopitarjev. Kokoši ter prašiče imajo kmetje večino za lastne potrebe oziroma samooskrbo. Krmo za živali večino pridelajo na lastnih površinah, ki ležijo v OMD območju.

VRSTA ŽIVALI	ŠTEVILO ŽIVALI V OBČINI JESENICE	ŠTEVILO ŽIVALI V OBČINI KRANJSKA GORA
Ovce	591	728
Koze	132	65
Govedo	505	747
Kopitarji	70	100

V obeh občinah deluje kar nekaj agrarnih in pašnih skupnosti, ki pasejo živali na skupnih pašnikih in visokogorskih planinah.

Ime pašne, agrarne skupnosti v občini Jesenice	Površina pašnikov (ha)	Število živali - govedo	Število živali - drobnica	Število živali - kopitarji	Prisotnost pastirja
AS Blejska Dobrava	35,12	59			DA
AS Hrušica	45,42	54		5	DA
AS Javorniški Rovt – Slovenski Javornik	20,66	63		5	NE
AS Koroška Bela	114,37	68	181	28	DA
AS Planina pod Golico	91,59	21	388		DA
AS Potoki	12,00	18			DA
PS Jeseniška Rožca	56,19	83			NE

PS Kočna	28,53	40			DA
Ime pašne, agrarne skupnosti v občini Kranjska Gora	Površina pašnikov (ha)	Število živali - govedo	Število živali - drobnica	Število živali - kopitarji	Prisotnost pastirja
AS Dovje - Mojstrana	129,38	112		13	DA
AS Kranjska Gora - Log	36,23	43	107	4	NE
AS Podkoren	45,84	79			DA
AS Rateče - Planica	110,45	94	188	6	NE
PS Belca	20,86	9		11	NE
PS Srednji Vrh	36,97	31	47		NE
PS Zgornja Radovna	5,81	10			NE

Visokogorski pašniki oziroma planine na območju Karavank in Julijskih Alp so velike površine in jih je zaradi naravnih značilnosti, kot so strmi tereni, skale, apnenčasta tla, težko ograditi. Planine so priljubljena pohodniška točka, zato je popolno zavarovanje z mrežami nemogoče, prav tako pa je varovanje živine s pastirskimi psi zelo oteženo zaradi številnih pohodnikov, ki planine obiskujejo.

V zadnjih nekaj letih so se evidentirani škodni primeri napadov zveri občutno povečali, predvsem napadi volkov na drobnico. Prebivalci, ki ohranjajo tradicionalno pašo v alpskem svetu, kjer skrbijo za ohranjanje tradicije in urejenosti okolja živijo v strahu pred poletno pašno sezono, saj so ob povečani populaciji zveri na tem območju, napadi na domače živali neizogibni.

Težave so bodo kmalu začele pojavljati tudi na drugih planinah v Karavankah, saj so si planine relativno blizu, prehod pa je skozi gozd lahko zelo hiter. Prav tako živali na planini zverem pomenijo lahek vir in dostop do hrane. Zaradi naseljenosti planin obstaja velika nevarnost za nadaljnje škode.

Žive planine nimajo samo pomena za kmetijstvo in za varovanje narave, temveč tudi na turizmu in rekreaciji oziroma skupaj z kmetijstvom predstavljajo pomemben skupen javni interes. Opustitev tradicionalne planinske paše bi negativno vplivala na okolje, saj bi se planine začele zaraščati, s tem pa bi izgubili velik in dragocen del kulturne dediščine, oziroma bi vrstno pestrost planinskih pašnikov in travnih habitatov.

Planina Belščica:

Planina Belščica (kjer se je zgodilo kar nekaj škodnih dogodkov), ki je v lasti Agrarne skupnosti Koroška Bela, je visokogorska planina in leži na območju Karavank na nadmorski višini 1805 metrov, povprečni naklon je 38 %. Planina obsega 43,15 ha pašnih površin z rabo 1320 (travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi). Območje je zaradi naravnih značilnosti primerno le za pašo (skale, strmi teren, apnenčasta tla).

Belca:

Vas Belca leži v občini Kranjska Gora, kmetija, kjer se je zgodila škoda, pa na nadmorski višini 675 metrov, povprečen naklon zemljišča je 23 %. Velikost parcele je 2,25 ha in leži takoj zraven oziroma nad stanovanjsko hišo lastnika. Lastnik je živali ponoči zapiral v hlev, čez dan pa jih je pasel na travniku zraven hiše.

Pašnik Vošca:

Pašnik je v lasti Agrarne skupnosti Srednji Vrh in leži na nadmorski višini dobrih 1600 metrov, z naklonom okrog 32 %. Na pašnikih so že na začetku pašne sezone pogrešili kar nekaj živali, zdaj jih pogrešajo še okrog 20. Pašnik je ograjen z ograjo, člani pašne skupnosti

pa dnevno preverjajo živali na paši. Zaradi napadov resno razmišljajo, da živali ne bi več pasli na skupnih pašnikih, ampak doma ter jih ponoči zapirali v hlev.

2. Opis območja občine Tržič in stanje kmetijstva v občini Tržič

Kmetijske površine v občini Tržič v veliki meri sestavljajo alpski in hriboviti predeli, ki zaradi reliefa onemogočajo intenzivno rabo kmetijskih zemljišč in zato je večina kmetij na tem območju usmerjena v ekstenzivno kmetovanje. Na območju občine Tržič prevladujejo živinorejsko usmerjene kmetije, ki z obdelavo trajnih travnikov na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijstvo, ohranjajo naravno krajino in biotsko raznovrstnost. Kmetije v občini Tržič so se glede na naravne danosti prilagodile ekstenzivni živinoreji, pri kateri prevladuje reja krav dojl in reja drobnice – predvsem na bolj hribovitih predelih pod planinami.

V letu 2025 je v občini Tržič oddalo zbirno vlogo 195 kmetijskih gospodarstev, kar pomeni, da je toliko kmetij v občini še živih in se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo. Število aktivnih kmetij se iz leta v leto nekoliko zmanjšuje, ker kmetijska dejavnost ne prinaša takega prihodka, da bi se lahko vsaj ena oseba preživljala izključno s kmetijsko dejavnostjo, k temu pa svoj vpliv opuščanja kmetijstva dodaja tudi vsakoletne težave z divjimi zvermi, ki povzročajo veliko gospodarstvo škodo na kmetijah. Večino kmetij v občini se sicer ukvarja z živinorejo, z izjemo nekaj tistih, ki se na območju Kriškega polja ukvarjajo s pridelavo zelenjave.

Največji delež kmetij v občini redi govedo, predvsem krave dojlje, nato sledi reja drobnice ter reja kopitarjev. Reja prašičev in perutnine se izvaja bolj za samooskrbo kmetij z izjemo enega prašičerejca. Krmo za živali kmetije pridelajo na površinah, ki jih obdelujejo predvsem na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost.

Živalska vrsta	Število živali
Govedo	1100
Ovce	584
Koze	172
Kopitarji	89

Raba kmetijskega zemljišča	Površina (ha)
Trajni travniki – 1300	893
Travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi – 1320	729
Njive – 1100	158
Travniški sadovnjaki - 1222	40

Na območju občine Tržič je živih še 13 skupnih pašnikov, pašnih skupnosti in agrarnih skupnosti ter dve kmetiji, ki svoje živali paseta na lastnih planinskih pašnikih. Na planinskih pašnikih se pasejo živali v času poletne pašne sezone. Območja skupnih, lastnih in planinskih pašnikov obsegajo skupaj 691,79 ha. Na vseh pašnikih se pasejo živali, s katerimi poskrbijo, da se planine ohranjajo in ne zaraščajo. Z ohranjanjem kulturne in naravne krajine na planinah se na njih razvija tudi pohodniški turizem, ki je tako za občino kot samo državo zelo pomemben. Na omenjenih pašnikih se pase največ goveda – skupno 622 živali, veliko število se pase tudi drobnice, predvsem ovce – 584 živali in skupno še 36 kopitarjev.

Za varnost živali na planinah v veliki meri skrbijo pastirji, katerih delo je izjemno zahtevno in odgovorno. Zaradi naporne narave dela ter specifičnih pogojev pa pašne in agrarne skupnosti pogosto težko zagotavljajo ustrezne pastirje. Od skupno 13 planin jih je 10 vključenih v ukrep KOPOP "Planinska paša s pastirjem". Na teh območjih živali običajno niso nastanjene v hlevih ali nočnih varovalnih ogradah, saj reliefne značilnosti – predvsem strm teren in omejen dostop – onemogočajo ustreznih zaščitnih ograj za nočno varovanje živali.

SKUPNI PAŠNIKE, PAŠNA SKUPNOST, AGRARNA SKUPNOST	UPORABNA POVRŠINA PAŠNIKOV (ha)	ŠTEVILO GOVEDA	ŠTEVILO DROBNICE	ŠTEVILO KOPITARJEV
DRUŠTVO REJCEV DROBNICE TOLSTI VRH	64,09		247	
PAŠNA SKUPNOST DOLGA NJIVA	56,53	46		1
AGRARNA SKUPNOST BIČEVJE	8,83	27		
AGRARNA SKUPNOST LOM ZANJIVCO	5,74	36		
AGRARNA SKUPNOST PUNGRAT	64,41	111		
AGRARNA SKUPNOST LEŠE	12,1	21		
PAŠNA SKUPNOST KONJŠČICA	11,97	23		
PAŠNA SKUPNOST KOROŠICA	42,67	48		14
AGRARNA SKUPNOST BISTRICA	6,67	16		
AGRARNA SKUPNOST PLANINE ŠIJA	132,28	111		2
AGRARNA SKUPNOST JAVORNIK	43,57	83	37	5
AGRARNA KSUPNOST TEGOŠČE	85,31	49		2
AGRARNA KSUPNOST KOFCE	111,19	51	71	12
SKUPAJ	645,36	622	355	36
KLEMEN KAVAR	3,4		8	
MIHA ŠVAB	43,03		221	
SKUPAJ	46,43		229	
SKUPAJ PAŠNIKI	691,79	622	584	36

Na območju občine Tržič ima poletna paša na planinskih pašnikih dolgoletno tradicijo. V tem času kmetije v dolini pripravljajo krmo za zimsko obdobje, živali pa se iz nižinskih pašnikov postopoma selijo na višje ležeče pašnike. Paša pozitivno vpliva na zdravstveno stanje in kondicijo živali, zlasti krave dojilje, teleta, drobnico in kopitarje. Paša živali prispeva tudi znižanju stroškov prireje mesa in mleka, hkrati pa omogoča lažjo obdelavo površin, ki so za uporabo obdelave s kmetijsko mehanizacijo težje dostopna ali celo nedostopna. Kmetje se zavedajo kako pomembna je paša za ohranjanje naravne in kulturne krajine, zato se vključujejo tudi v ukrep Dobrobit živali – paša, ki je podprt v okviru plačil skupne kmetijske politike. V ta ukrep je za govedo vključenih 42 kmetij s skupno 376 živalmi, pri čemer jih 33 izvaja tudi pašo na planinskih pašnikih. Za drobnico je sicer zanimanje manjše, predvsem na račun pojavljanja zveri in s tem kmetje ne želijo pasti živali na planinah. Pri drobnici so v ukrep vključene le 4 kmetije s skupno 280 živalmi.

Kmetije na območju občine Tržič so pretežno majhne do srednje velike, kar je posledica naravnih danosti, razgibanega terena in razdrobljene posesti. Kljub omejitvam so kmetje izjemno predani in skrbno obdelujejo vsak razpoložljiv kos zemljišča. Zaradi teh omejitev ima paša toliko večjo vlogo v kmetijski dejavnosti, saj omogoča učinkovito rabo sicer težje dostopnih površin.

V zadnjem času na kmetijsko svetovalni službi zaznavamo vse pogostejše dileme kmetov glede smiselnosti paše na območjih z visoko verjetnostjo prisotnosti velikih zveri, predvsem volka – ta naseljuje približno 60 % zemljišč v občini. Napadi na živali povečujejo stroške prireje, zmanjšujejo gospodarnost kmetij ter precej zmanjšujejo tudi občutek varnosti. Tudi

mlajši prevzemniki kmetij se vse bolj sprašujejo v ekonomičnost in trajnost reje domačih živali v takih razmerah.

Druge zadovoljive možnosti, uporaba zaščitnih ukrepov

Volk se nahaja na območju , kjer je prisotno večje število živali, ki so lahko njegov plen. Verjetnost , da bi prišlo do dodatnih napadov, je izkaza s tem, da je bilo do sedaj pobitih že 58 živali, več deset jih je pogrešanih. Živina je glede na dane razmere ustrezno varovana, zato na KGZS menimo, da ni druge zadovoljive možnosti za preprečitev resne škode in zagotavljanje javne koristi (socialne in gospodarske) kot odvzem volka iz narave.

V skladu s Smernicami za dokazovanje pogojev za odvzem volka iz narave z odstrelom (2020), menimo, da so izpolnjeni pogoji za odstrel enega volka.

Predvideno časovno obdobje za odvzem iz narave z odstrelom

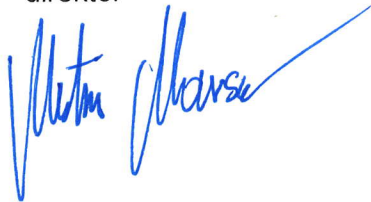
Odvzem iz narave naj se izvede do konca pašne sezone 2025.

Predvideno geografsko območje za odvzem iz narave z odstrelom

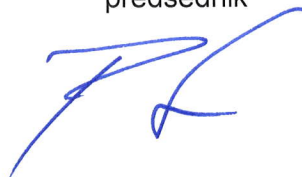
Odvzem volka z odstrelom naj se izvede na območju Karavank.

Lep pozdrav,

Martin Mavsar
direktor

dr. Jože Podgoršek
predsednik

Poslati:

- elektronsko na e-naslov: gp.mnvp@gov.si.